

شیوه نامه و الگوی راه اندازی پایگاه مطالعاتی

مهم

مقدمه

«پیشرفت کشور نیازمند حرکت علمی بسیار قوی است که پایه‌هایش را باید در محیط‌های دانش‌آموزی ایجاد کرد.» امام شهید خامنه‌ای ۸۰/۰۷/۱۴

مسیر یادگیری همان‌گونه که با همراهی معلمان دلسوز آغاز می‌شود، تا رسیدن به نقطه پایان نیز به همراهی و هم‌مسیری نیاز دارد که فعالانه در کنار دانش‌آموز قدم بردارد و این مسیر را تسهیل کند؛ به خصوص در این روزهای جنگ تحمیلی سوم که با تعطیلی مدارس و آموزش مجازی اضطراب و سردرگمی دانش‌آموزان افزایش یافته است، وجود یک راهبر و مشاور تحصیلی بیش از پیش احساس می‌شود.

پایگاه مطالعاتی هم‌مسیر یک بستر فعال مجازی و الگوی نوین راهبری تحصیلی است که همراه با پشتیبانی محتوایی برای تسهیل یادگیری و ارتقای علمی دانش‌آموزان متوسطه اول و دوم (در تمامی رشته‌های نظری) تدوین شده است. این طرح که برآمده از نیازهای واقعی مدارس و تجربیات مدیران و مشاوران تحصیلی تحول‌گراست، با حمایت معاونت آموزش سازمان مدارس صدرا اجرا می‌شود.

مدارس سراسر کشور می‌توانند با ثبت نام در این طرح، خدمات اختصاصی دبیرخانه هم‌مسیر را به صورت رایگان دریافت کرده و این الگو را با پشتیبانی مجازی و گام‌به‌گام برای دانش‌آموزان مدرسه خود پیاده‌سازی کنند.

معرفی خدمات دبیرخانه هم‌مسیر

دبیرخانه هم‌مسیر در راستای تسهیل مشارکت مدارس در این طرح، ارائه خدمات متنوعی را برنامه‌ریزی و به صورت رایگان عرضه کرده است که در ادامه با برخی از این خدمات آشنا می‌شویم:

۱. ارائه بانک آزمونک‌های دسته‌بندی شده تمام دروس متوسطه اول و دوم به همراه پاسخ‌نامه تشریحی
۲. دسترسی به محتوای آموزشی، پیام‌های مشاوره تحصیلی و انگیزشی ویژه شب امتحان
۳. ارائه چک لیست‌های ارزیابی وضعیت تمام دروس متوسطه اول و دوم
۴. برگزاری نشست‌های مشاوره تحصیلی ویژه راهبران و والدین
۵. ارائه محتوای آموزشی روش مطالعه دروس متوسطه دوم
۶. بازتاب رسانه‌ای ایده‌ها و تجربه‌های مدارس
۷. ارائه بسته فضاسازی محیطی و تبلیغاتی
۸. پشتیبانی مجازی ویژه راهبران مدارس
۹. ...

فرایند راه‌اندازی پایگاه مطالعاتی مجازی هم‌مسیر

مدارس متقاضی راه‌اندازی پایگاه مطالعاتی هم‌مسیر می‌توانند مطابق لیست اقدامات زیر گام به گام، این طرح را به صورت مجازی برای دانش‌آموزان مدرسه خود برگزار کنند:

بخش اول؛ آماده‌سازی مدرسه

۱. ثبت نام مدرسه:

در اولین قدم از مدیران مدارس متقاضی مشارکت دعوت می‌شود به منظور راهبری و پشتیبانی هماهنگ ستادی، با مراجعه به نشانی <https://sadraorg.ir/hammsir-registratio> نسبت به ثبت مدرسه خود به عنوان پایگاه مطالعاتی هم‌مسیر اقدام کنند.

نکته: این ثبت نام تنها باید توسط یک نفر از کادر اجرایی مدرسه به عنوان رابط مدرسه صورت بگیرد.

۲. معرفی راهبر مدرسه:

پس از ثبت اطلاعات مدرسه، هر مدرسه می بایست یک نفر از کادر اجرایی خود را به عنوان راهبر به دبیرخانه هم مسیر معرفی نماید تا تمامی پیگیری ها و پشتیبانی های مورد نیاز طرح تنها از طریق ایشان صورت بگیرد.

۳. عضویت در گروه راهبران و کانال ها:

به منظور لزوم هماهنگی های مستمر مدارس با دبیرخانه طرح، لینک کانال های پشتیبان محتوایی و گروه راهبران به تفکیک مقطع تحصیلی در ایما جهت عضویت پس از ثبت نام در اختیار راهبر معرفی شده قرار خواهد گرفت و شایسته است راهبران محترم مدارس در اولین فرصت در این کانال ها و گروه هماهنگی عضو و به ارائه گزارشات طبق نمونه درخواست شده در گروه بپردازند.

نکته: در صورت عدم دریافت لینک دعوت یا بروز مشکل دیگری جهت عضویت در گروه به شناسه پشتیبان دبیرخانه به نشانی [@hammasir_poshtiban](https://t.me/hammasir_poshtiban) پیام بدهید.

۴. جلسه با کادر و دبیران مدرسه و تشکیل هسته علمی:

با توجه به گستره مسائل آموزشی و لزوم هماهنگی تمام ارکان مدرسه در راه اندازی پایگاه مطالعاتی هم مسیر، پیشنهاد می شود در اولین فرصت، جلسه توجیهی مجازی و یا حضوری با کادر و دبیران مدرسه برگزار کرده و با همراهی کادر و دبیران دغدغه مند و داوطلب هسته علمی مدرسه را به عنوان هسته پشتیبان برگزاری اردو مطالعاتی تشکیل بدهید.

هم چنین می توانید از مشارکت برخی از دانش آموزان برتر علمی مدرسه به عنوان همیاران علمی طرح جهت عضویت در این هسته علمی و پیگیری برخی کارها بهره ببرید.

۵. برنامه ریزی:

به عنوان اولین اقدام هسته علمی، می توان به برنامه ریزی فرایند برگزاری و خدمات پایگاه متناسب با برنامه آموزشی و امتحانی مدرسه خود و نیازمندی های دانش آموزان و تقسیم کارها بین اعضای هسته اشاره کرد.

۶. آماده سازی و فضا سازی مجازی:

به جای محیط فیزیکی، باید بستر برگزاری اردوی مطالعاتی (مانند قرار، شاد، ایما یا پلتفرم اختصاصی مدرسه) آماده شود. فضا سازی متناسب را نیز می توانید با تغییر عکس پروفایل ها، طراحی پوستر و عکس نوشته هایی برای کانال مدرسه و استفاده از قالب های گرافیکی آماده شده توسط دبیرخانه هم مسیر انجام دهید.

۷. کتابخانه اشتراکی علمی:

از پیش نیازهای بسترسازی محیط علمی تامین منابع مطالعاتی کمک آموزشی برای دانش آموزان است؛ برای تامین منابع مطالعاتی، یک کانال اختصاصی و یا فضای ابری به عنوان «کتابخانه مجازی» ایجاد کنید. دانش آموزان و دبیران می توانند فایل های PDF کتاب های کمک آموزشی، جزوات و ویدیوهای آموزشی خود را در این بستر با یکدیگر به اشتراک بگذارند. دبیرخانه هم مسیر نیز صفحه مجازی «بسته کمک های اولیه آموزشی هم مسیر» به نشانی <https://sadraorg.ir/hammasir> را جهت استفاده دانش آموزان فراهم کرده است.

۸. تبلیغات و ثبت نام دانش آموزان:

اردو مطالعاتی به عنوان یک فرصت ویژه، نیاز به ارزش بخشی و جایگاه سازی در بین دانش آموزان دارد که متوجه اهمیت آن بشوند؛ به همین منظور پیشنهاد می شود شرکت در اردو مطالعاتی را به صورت اختیاری و ثبت نامی داشته باشید و تعهد به آیین نامه شرکت در اردو مطالعاتی و پرداخت هزینه اندک ولو به عنوان ودیعه را از پیش نیازهای ثبت نام قرار دهید. چرا که عدم استلزام به چهارچوب و آیین نامه مشخص، می تواند منجر به برهم خوردن نظم اردو مطالعاتی و فرایند برگزاری آن شود؛ به همین خاطر بهتر است در فرایند ثبت نام اردو مطالعاتی، دانش آموزان و والدین آنها آیین نامه را امضا کنند تا در صورت عدم رعایت آیین نامه بتوانید از مشارکت دانش آموز خاطی در ادامه فرایند جلوگیری بفرمایید.

۹. جلسه توجیهی با دانش آموزان و والدین:

به عنوان اولین اقدام پس از آغاز رسمی اردو مطالعاتی پیشنهاد می شود، جلسه توجیهی به منظور اعلان برنامه ها، آیین نامه ها و زمان بندی ها با دانش آموزان داشته باشید و ابهامات آنان را برطرف سازید. هم چنین با توجه به اهمیت همراه سازی والدین با طرح و زمینه سازی تداوم حرکت علمی دانش آموزان در محیط خانه و خانواده، بهتر است در اولین فرصت جلسه توجیهی برای والدین دانش آموزان مدرسه ترجیحا با ارائه یک مشاور تحصیلی برگزار بفرمایید.

۱۰. وضعیت سنجی و تشکیل پرونده علمی دانش آموزان:

پایش و رصد مسیر رشد علمی دانش آموزان از دیگر پیش نیازهای طراحی یک حرکت علمی عمیق است؛ به همین منظور پیشنهاد می شود با همراهی دبیران و مشاوران مدرسه و با کمک و الگوگیری از فرم های وضعیت سنجی علمی (چک لیست وضعیت یادگیری) که برای تمام دروس متوسطه اول و دروس رشته های انسانی، معارف، ریاضی و تجربی توسط دبیرخانه هم مسیر آماده شده است، وضعیت یادگیری

سرفصل به سرفصل هر درس را با دانش‌آموز مشخص و ناظر به آن برنامه مطالعاتی و اولویت‌های یادگیری را در ۳ سطح دانش‌آموزانی که تلاش می‌کنند و نتیجه می‌گیرند، دانش‌آموزانی که تلاش می‌کنند و نتیجه نمی‌گیرند و دانش‌آموزان کم تلاش تنظیم بفرمایید. ترسیم وضعیت یادگیری از کل به جزء تک تک دروس می‌تواند به شفاف‌سازی ذهن دانش‌آموزان و کاهش اضطراب آنان خصوصاً نسبت به دروس تخصصی کمک شایانی کند.

۱. تشکیل گروه‌های مجازی هم‌مسیر:

با مشخص شدن وضعیت دانش‌آموزان و سطح‌بندی آنان در دروس مختلف شما می‌توانید با تدبیر خود، دانش‌آموزان را براساس پایه تحصیلی و سطح علمی در گروه‌های مطالعاتی مجازی عضو کنید و آنان را به یک حرکت جمعی علمی هماهنگ پیوند بزنید. بهتر است هر دبیر یا کادر اجرایی مدرسه به عنوان راهبر ناظر هر چند گروه یا هر پایه تحصیلی، بر فرایند گروه‌ها در اردو مطالعاتی نظارت کند و به صورت مجازی پیگیری خود را داشته باشد. برای هماهنگی بیشتر و در صورت تمایل می‌توانید با هماهنگی شناسه پشتیبان اردو مطالعاتی هم‌مسیر را هم در گروه‌ها عضو کنید. تا بتوانیم در تمامی مراحل اردو در کنار راهبران محترم باشیم.

بخش دوم؛ برگزاری اردو مطالعاتی

اردو مطالعاتی هم‌مسیر یک بستر فعال برای آماده‌سازی دانش‌آموزان برای امتحانات است که از فعالیت‌های مختلفی تشکیل شده است.

۱. برنامه مطالعه فعال:

اصلی‌ترین کارکرد اردو مطالعاتی زمینه‌سازی مطالعه فعال دانش‌آموزان در محیط مناسب مطالعه می‌باشد؛ به همین منظور تنظیم برنامه مطالعه برای هر گروه از دانش‌آموزان و زمینه‌سازی و تسهیل‌گری این فرایند، بسیار مهم و مورد توجه است.

۲. برگزاری آزمون‌های روزانه:

فرایند مطالعه و یادگیری همواره نیازمند تمرین و تثبیت می‌باشد، به همین منظور برای تمام دروس متوسطه اول و دروس رشته‌های انسانی، معارف، ریاضی و تجربی توسط دبیرخانه هم‌مسیر آزمون‌هایی همراه با پاسخ‌نامه تشریحی آماده شده است که مدارس می‌توانند با دریافت این آزمون‌ها از صفحه مجازی «بسته کمک‌های اولیه آموزشی هم‌مسیر» در سایت سازمان مدارس صدرا، نسبت به برنامه‌ریزی برگزاری این آزمون‌ها در جریان اردو مطالعاتی اقدام کنند و پس از آزمون با در اختیار قرار دادن

پاسخ نامه های تشریحی به رفع اشکالات و نقاط ضعف یادگیری دانش آموزان پردازند. همچنین کانال های عمومی هم مسیر به صورت هماهنگ و هفتگی آزمون های جامع تک درس را برگزار می کنند و راهبران محترم متناسب با برنامه مطالعاتی گروه های خود می توانند از این امکان استفاده کنند.

۳. رفع اشکال مجازی:

از دیگر اقدامات موثر در فرایند اردو مطالعاتی برگزاری جلسات رفع اشکال اختصاصی هر درس می باشد که شما می توانید از ظرفیت دبیران و هسته علمی در این راستا استفاده کنید. به صورتی که با دریافت اشکالات و سوالات دانش آموزان، جمع بندی آن را در اختیار دبیر مربوطه قرار داده و دبیر محترم در زمان مشخص به صورت صوتی و یا تصویری در گروه های دانش آموزان به سوالات پاسخ می دهد.

۴. جلسات مشاوره:

فرایند یادگیری همواره نیازمند یک همراه کاربلد برای رفع چالش های یادگیری دارد، به همین منظور پیشنهاد می شود با همراهی مشاوران و دبیران، جلسات عمومی، گروهی و فردی مشاوره تحصیلی برای دانش آموزان و والدین آن ها برگزار بفرمایید. دبیرخانه هم مسیر نیز در تلاش است در کانال های عمومی هم مسیر تولیداتی را در راستای پاسخ به سوالات پرتکرار مشاوره ای دانش آموزان و راهبران محترم منتشر کند.

۵. چالش و رقابت علمی:

برگزاری چالش های علمی و رقابت های کوتاه مدت می تواند در تنوع بخشی به فرایند یادگیری دانش آموزان کمک کننده باشد؛ به عنوان مثال تولید محتوای آموزشی توسط دانش آموزان مانند خلاصه درس، ارائه درس، طراحی نمونه سوال و... می تواند به عنوان یک چالش علمی برای کسانی باشد که تسلط کافی بر درس را پیدا کرده اند و سعی به برداشتن قدم های بلندتر دارند. و یا بررسی گزارش کارهای روزانه و نمره و درصد دانش آموزان در آزمون ها و میزان پیشرفت هر شخص نسبت به گزارش و یا آزمون قبلی خود می تواند بهانه ای برای ایجاد رقابت های سالم علمی باشد.

بخش سوم؛ جمع بندی

با پایان ایام امتحانات و اردوی مطالعاتی، پیشنهاد می شود با جمع بندی مناسب پایگاه مطالعاتی زمینه برگزاری این طرح برای سال آینده را تسهیل و به ارتقای این طرح کمک کنید.

۱. به روزرسانی پرونده‌های علمی:

با پایان امتحانات، شما می‌توانید با همراهی خود دانش‌آموزان و دبیران، پرونده علمی تشکیل شده در ابتدای اردو مطالعاتی را به روز رسانی کرده و سیر رشد دانش‌آموزان را ترسیم و به والدین آنها ارائه دهید.

۲. جلسه نقد و ارزیابی پایانی:

پیشنهاد می‌شود با پایان اردو مطالعاتی، جلسات نقد و ارزیابی به صورت حقیقی یا مجازی با کادر اجرایی و دبیران، دانش‌آموزان و والدین داشته باشید و نقاط قوت و ضعف اردوی مطالعاتی را بررسی و بازخورد ها را دریافت کنید.

۳. ایده پردازی و دریافت پیشنهادات:

همچنین پیشنهاد می‌شود با توجه به مسائل و کمبودهای مطرح شده اردو مطالعاتی، از کادر اجرایی و دبیران، دانش‌آموزان و والدین نسبت به ارائه ایده‌ها و پیشنهاداتشان جهت ارتقا اردو مطالعاتی نظرخواهی داشته باشید و به دبیرخانه هم مسیر نیز منتقل بفرمایید.

پیشنهاد ویژه برای مدرسی که امکان راه‌اندازی پایگاه مطالعاتی را به صورت حضوری در مساجد و یا محیط‌های عمومی مناسب دیگر را دارند:

پایگاه مطالعاتی حضوری هم مسیر

با وجود نکات و ضرورت‌های یاد شده ممکن است تعدادی از مدارس با هماهنگی و همراهی والدین و اهالی محل امکان راه‌اندازی پایگاه مطالعاتی و برگزاری اردوی مطالعاتی را به حضوری در محیط‌های به غیر از مدرسه را داشته باشند؛

بدیهی است که تمامی مراحل و فرایندها ذکر شده به صورت حضوری و کیفیت مناسب‌تری نسبت به مجازی قابل انجام است و مدارس می‌توانند با برنامه‌ریزی و پیگیری، هم‌مسیر دانش‌آموزان خود در این ایام باشند.

دبیرخانه هم‌مسیر برای برگزاری اردو به صورت حضوری هم در کنار مدارس خواهد بود و می‌توانید با ثبت نام و معرفی راهبر محترم از خدمات و پشتیبانی دبیرخانه استفاده کنید.

ثبت و ارسال گزارشات:

راهبران محترم مدارس که قصد راه اندازی پایگاه مطالعاتی مجازی و یا حضوری هم مسیر را دارند می توانند گزارشات مکتوب و تصویری خود از گام به گام فعالیت های صورت گرفته را مطابق نمونه قرار گرفته، در گروه راهبران مقطع تحصیلی خود ارسال بفرمایند.

درگاه های ارتباطی:

کانال های عمومی هم مسیر در پیام رسان شاد و رویکا:

هم مسیر رشته انسانی: @hammasirensani

هم مسیر رشته معارف: @hammasirmaaref

هم مسیر رشته ریاضی: @hammasirriazi

هم مسیر رشته تجربی: @hammasirtajrobi

هم مسیر متوسطه اول: @hammasiir1

شناسه پشتیبان اردو مطالعاتی هم مسیر در شاد و ایتا: @hammasir_poshtiban

خوب درس بخوانید، خوب کار کنید.
علم و علم‌آموزی یکی از اساسی‌ترین
ابزارهای و وسیله‌ها برای «کسب»
قدرت مواجهه با دشمنی‌ها و با
طوفان‌ها و با امواج سخت و مانند
این‌هاست. رهبر انقلاب اسلامی در دیدار دانش‌آموزان

معاونت علمی آموزشی
سازمان مدارس صدار

